

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 13. rujna 2023.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2023/0321(CNS)

12965/23
ADD 3

FISC 191
ECOFIN 870
IA 224

POP RATNA BILJEŠKA

Od: Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine
DEPREZ

Datum primitka: 13. rujna 2023.

Za: Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije

Br. dok. Kom.: SWD(2023) 309 final

Predmet: RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK IZVJEŠĆA O
PROCJENI UČINKA [...] priložen dokumentima Prijedlog direktive
Vijeća o poslovanju u Europi: okvir za oporezivanje dobiti (BEFIT) i
Prijedlog direktive Vijeća o transfernim cijenama

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2023) 309 final.

Priloženo: SWD(2023) 309 final

Bruxelles, 12.9.2023.
SWD(2023) 309 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE
SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA

[...]

priložen dokumentima

Prijedlog direktive Vijeća

o poslovanju u Europi: okvir za oporezivanje dobiti (BEFIT)
i

Prijedlog direktive Vijeća o transfernim cijenama

{COM(2023) 532 final} - {SWD(2023) 308 final}

Sažetak
Izvešće o procjeni učinka priloženo Prijedlogu direktive Vijeća o poslovanju u Europi: okvir za oporezivanje dobiti (BEFIT) i Prijedlogu direktive Vijeća o transfernim cijenama
A. potreba za djelovanjem
O čemu je riječ? Zašto je to problem na razini EU-a?
<p>EU slavi 30 godina unutarnjeg tržišta, no poduzeća se i dalje suočavaju s različitim nacionalnim sustavima poreza na dobit. Uz stope poreza na dobit i poticaje, svaki nacionalni sustav ima različite značajke. Poduzeća koja posluju u više država članica EU-a suočavaju se s različitim poreznim pravilima, praksom, tumačenjima i administrativnim zahtjevima te međudjelovanjima različitih sustava i bilateralnog pristupa raspodjeli prava oporezivanja i prihoda među državama članicama. Iz toga slijedi da se izračuni porezne obveze i sredstva potrebna za ispunjavanje poreznih obveza obično razlikuju od jedne do druge države članice.</p> <p>To dovodi do velike složenosti i nejednakih uvjeta za poduzeća koja posluju na unutarnjem tržištu. Zbog toga nastaju veliko opterećenje za poduzeća iz EU-a u pogledu ispunjavanja poreznih obveza i prepreke prekograničnom širenju. Razlike u poreznom tretmanu mogu utjecati na odluke o ulaganju i dovesti do porezne nesigurnosti i sporova, iako to možda nije potrebno.</p> <p>Ta su pitanja posebno važna na razini EU-a jer EU ima vrlo integrirano unutarnje tržište. Iako je u mnogim drugim područjima zabilježen znatan napredak u pravu EU-a usmjeren na olakšavanje poslovanja poduzeća na unutarnjem tržištu u skladu sa zajedničkim standardima, različiti zahtjevi u pogledu poreza na dobit i dalje su prepreka. U sve digitaliziranijem i integriranijem europskom gospodarstvu, u kojem mnoga poduzeća posluju prekogranično, nije moguće ostvariti puni potencijal unutarnjeg tržišta bez rješavanja tih problema na razini EU-a.</p>
Što bi trebalo postići?
<p>Opći su ciljevi inicijative sljedeći: i. pojednostaviti porezna pravila za poduzeća u EU-u; ii. poticati rast i ulaganje u EU-u; iii. osigurati održive porezne prihode država članica.</p> <p>Kako bi se postigli ti opći ciljevi, trebalo bi ostvariti sljedeće posebne ciljeve: i. smanjiti troškove ispunjavanja obveza za poduzeća u EU-u; ii. poticati prekogranično širenje poslovanja; iii. doprinijeti smanjenju narušavanja koja utječu na poslovne odluke te tako osigurati jednake uvjete; iv. smanjiti rizik od dvostrukog oporezivanja i prekomjernog oporezivanja te smanjiti broj sporova u području poreza; i v. povećati poreznu sigurnost i pravednost za poduzeća.</p>
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a (supsidijarnost)?
<p>Problemi koji će se rješavati inicijativom zajednički su svim državama članicama i ne mogu se učinkovito riješiti različitim mjerama na nacionalnoj razini. Budući da problemi nastaju zbog rascjepkanosti i raznolikosti nacionalnih sustava, nekoordinirane nacionalne mjere mogle bi imati neželjene posljedice zbog dodatne složenosti. Bilateralni pristupi također će biti ograničeni, posebno za skupine koje djeluju u više od dvije države članice. U tom bi kontekstu bila djelotvorna samo inicijativa na razini EU-a kojom se predviđa zajednički skup pravila.</p> <p>Budući da je problem prvenstveno prekogranične prirode, može se riješiti samo donošenjem zakonodavstva na razini EU-a. Očekivano smanjenje troškova usklađivanja i porezne nesigurnosti potaknut će ulaganja i prekogranično širenje u EU-u. Poduzeća koja posluju u različitim državama članicama moći će u potpunosti iskoristiti slobodu poslovnog nastana i kretanja kapitala bez nepotrebnih poreznih prepreka. Ova inicijativa poduzima se u okviru prava EU-a pa stoga uključuje elemente koji dodaju vrijednost u skladu s načelom supsidijarnosti. Zajednički pristup za sve države članice imao bi najveće izgleda za postizanje željenih ciljeva.</p>
B. Rješenja
Koje su opcije za ostvarenje ciljeva? Postoji li najpoželjnija opcija? Ako ne, zašto?
Ciljevi se mogu postići inicijativom koja obuhvaća dva pravna akta kojima se rješavaju

trenutačni izazovi povezani s oporezivanjem trgovačkih društava na unutarnjem tržištu. Prvim aktom utvrdit će se zajednički skup pravila za izračun porezne osnovice velikih skupina poduzeća u EU-u, a u drugom će se predložiti zajednički pristup transfernim cijenama za države članice. Ova je inicijativa analizirana u izvješću o procjeni učinka:

Ukratko, novim skupom pojednostavnjenih poreznih pravila za izračun porezne osnovice poduzeća u velikim skupinama, koja su usko usklađena s načelima drugog stupa, zamijenit će se 27 različitih sustava poreza na dobit za porezne obveznike koji će biti obuhvaćeni njegovim područjem primjene. Financijski računovodstveni izvještaji upotrebljavat će se kao polazište za izračun osnovice poreza na dobit skupine u EU-u, a zatim za raspodjelu takve objedinjene osnovice njezinim članovima u svim državama članicama.

Zajedničkim pristupom transfernim cijenama osigurat će se dosljednost u načinu na koji države članice postupaju s transakcijama između povezanih poduzeća, čime će se smanjiti premještanje dobiti i povećati porezna sigurnost i transparentnost.

U izvješću se navode različite opcije politike i posebno se procjenjuju tri kombinacije tih opcija.

Verzija 1 – „Sveobuhvatna”: ovom bi se verzijom predložila obvezna pravila za sve porezne obveznike i uključivala bi najveću razinu usklađivanja i trenutačnu primjenu. Tom kombinacijom opcija osiguralo bi se najšire moguće područje primjene, a time i najopsežnije pojednostavnjenje za poduzeća u EU-u i porezna tijela država članica jer bi se zamijenila postojeća nacionalna pravila o oporezivanju skupina u EU-u.

Verzija 2 – „Ograničena”: ovom bi se verzijom predložila neobvezna pravila s najnižom razinom usklađivanja koja bi se primjenjivala postupno. Ta kombinacija opcija dovela bi do određenih promjena trenutačnog stanja, ali one bi bile užeg područja primjene, ne bi bile sveobuhvatne i uz odredbu o postupnoj primjeni.

Verzija 3 – „Kombinirana”: riječ je o kombinaciji značajki obveznog usklađivanja i postupne primjene. Tom se opcijom predviđa hibridni pristup koji bi uključivao zajednička i obvezna pravila usmjerena na velike skupine za koje je najvjerojatnije da će imati prekogranične strukture i za koje bi se moglo očekivati da će imati najviše koristi od pojednostavnjenja koje sustav nudi. Pravila o transfernim cijenama usklađena su u obliku zakonodavstva utemeljenog na načelima i njima se utvrđuje okvir za buduću koordinaciju među državama članicama u tom području. Verzija 3 je i učinkovita jer je njezino obvezno područje primjene ograničeno tako da uključuje samo one skupine koje uglavnom mogu imati koristi od zajedničkih pravila. Nadalje, tom se opcijom predviđa prijelazno pravilo za raspodjelu porezne osnovice skupine koje se temelji na prosjeku oporezivih rezultata u prethodne tri fiskalne godine i na taj način osigurava stabilnost poreznih prihoda na nacionalnoj razini. Ujedno uključuje mehanizam preispitivanja kojim bi se mogli stvoriti preduvjeti za uvođenje trajne metode raspodjele, po mogućnosti na temelju formule.

C. Učinci najpoželjnije opcije

Koje su prednosti najpoželjnije opcije?

U procjeni učinka utvrđeni se pozitivni učinci na poduzeća i gospodarstvo u EU-u koji proizlaze iz mogućih smanjenja trenutačnih troškova ispunjavanja poreznih obveza za poduzeća s prekograničnim poslovanjem, prekograničnog prijeboja gubitaka, usklađenih pravila o poreznoj osnovici, kao što su stope amortizacije, i raspodjele zajedničke porezne osnovice. Procjena učinka uključuje makroekonomski učinak najpoželjnije opcije na BDP i porezne prihode u EU-u.

Koji su troškovi najpoželjnije opcije?

Troškovi se ne mogu precizno procijeniti jer inicijativa nema presedan na koji se može upućivati. Nadalje, ne postoje namjenski podaci koje bi se moglo pouzdano upotrijebiti za izradu vrlo konkretnih procjena. U izvješću o procjeni učinka nastoje se opisati neki od mogućih troškova.

Za velike se skupine očekuju dvije vrste troškova uvođenja zajedničkog okvira za izračun poreznih rezultata, to jest kratkoročni (jednokratni) troškovi prilagodbe za ažuriranje informatičkih sustava i osposobljavanje osoblja poduzeća i poreznih uprava za rad u okviru novog sustava te stalni operativni troškovi administrativne prirode, primjerice troškovi osoblja zaduženog za razmjenu informacija među poreznim upravama.

Kad je riječ o određivanju transfernih cijena, porezni obveznici ili nacionalna tijela neće snositi dodatne troškove jer je trenutačno unutar velikih skupina i poreznih uprava velik broj osoblja bavi pitanjem transfernih cijena. Mogući su inicijalni troškovi osposobljavanja radi upoznavanja s novim pravilima, ali veća jasnoća i primjena novih pravila na razini EU-a u konačnici će dovesti do smanjenja troškova usklađivanja i administrativnih troškova.

Koji su učinci na MSP-ove i konkurentnost?

MSP-ovi: Skupine MSP-ova koje podnose konsolidirane financijske računovodstvene izvještaje imat će pravo sudjelovati i na taj način primjenjivati zajednička pravila za izračun porezne osnovice. S obzirom na to da će pravila ostati neobvezna za MSP-ove, ne procjenjujemo negativne učinke. Umjesto toga, MSP-ovi će imati koristi od odabira najjednostavnijeg i najisplativijeg rješenja na temelju svojih pojedinačnih potreba.

Konkurentnost: očekuje se da će inicijativa imati pozitivan učinak na troškovnu i cjenovnu konkurentnost uvođenjem zajedničkih pravila i zajedničkog pristupa. Svi se elementi temelje na pojednostavnjenjima postojećih pravila o porezu na dobit, čime će se smanjiti troškovi usklađivanja za poduzeća koja posluju u svim sektorima unutarnjeg tržišta. Očekuje se i da će zajednička pravila uspostaviti jednake uvjete poslovanja za sve, ukloniti prepreke prekograničnom širenju i poboljšati međunarodnu konkurentnost poduzeća iz EU-a u odnosu na poduzeća izvan EU-a, posebno za poduzeća koja posluju na drugim velikim tržištima.

Hoće li biti drugih bitnih učinaka?

U procjeni učinka razmatralo se i može li inicijativa imati okolišne ili socijalne učinke ili učinke na temeljna prava. Ne očekuje se poseban i izravan utjecaj na okoliš. Ne očekuje se ni znatan socijalni učinak. No oslobođeni resursi mogu pozitivno utjecati na različita područja, kao što su održiva ulaganja i odluke o zapošljavanju. Inicijativa ne bi trebala utjecati ni na temeljna prava, koja su zaštićena, te će osobni podaci biti zaštićeni.

Proporcionalnost?

Najpoželjnija opcija ne prelazi ono što je potrebno za postizanje ciljeva i usmjerena je na elemente u kojima dodana vrijednost djelovanja EU-a nadilazi ono što države članice mogu same ostvariti.

D. Daljnje mjere

Kad će se predložene mjere preispitati?

Cilj je evaluacije inicijative, koja će se provesti **pet godina nakon početka primjene direktiva**, procijeniti u kojoj su mjeri navedeni ciljevi ostvareni. Analizirat će se i u kojoj su se mjeri ostvarila očekivana pojednostavnjenja za ciljane dionike te procijeniti povezano administrativno i regulatorno opterećenje. Komisija će rezultate evaluacije predstaviti u obliku izvješća. Osim toga, kad je riječ o BEFIT-u, predviđa se da će evaluacija uključivati preispitivanje prijelaznog pravila raspodjele. Ako Komisija to na temelju preispitivanja smatra primjerenim, može donijeti zakonodavni prijedlog za izmjenu metode raspodjele, po mogućnosti uvođenjem formule.